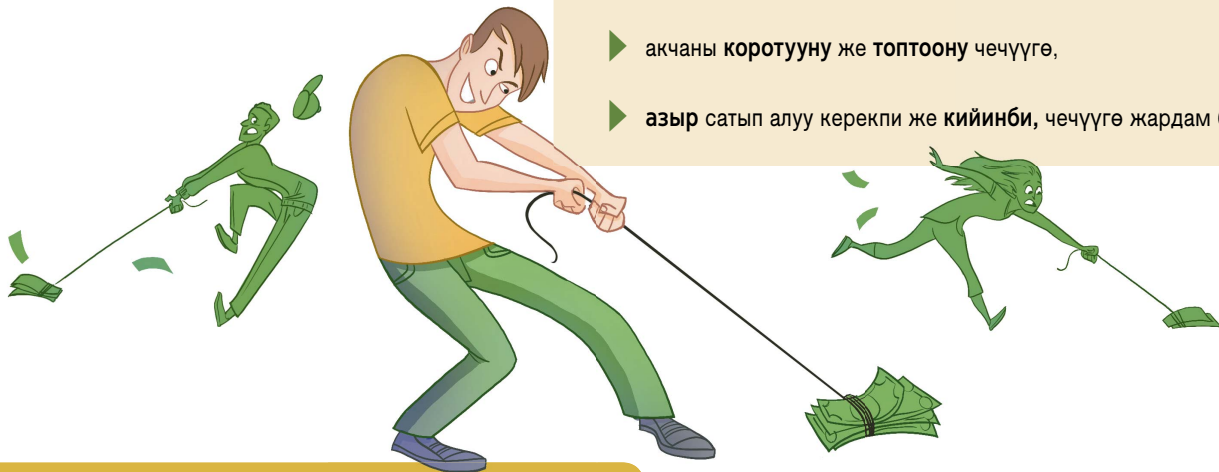

Акча кармоо

Бул иштөө барагы

- **керектүү** нерселер менен жөн эле **каалап** жаткан нерселерди аныктоого,
- акчаны **коротууну** же **топтоону** чечүүгө,
- **азыр** сатып алуу керекпи же **кийинби**, чечүүгө жардам берет.

ЗАРЫЛБЫ ЖЕ КААЛООМБУ?

Жаңылыштык: **ЭКӨӨНУ ЧАТАШТЫРЫП АЛУУ.**

Каалаган нерсеңди сатып алгандын жаман жери жок. Бул маанилүүлүгүнө жараша чечилчү маселе. Ыйык Китепте: «Эмне маанилүүрөөк экенин баамдагыла»,— деп жазылган (Филипиликтер 1:10).

Бир айдын ичинде чын эле керек боло турган жана жөн эле каалап жаткан нерселердин тизмесин жаз. Акчаң жете тургандарды гана жаз.

Ойлонуп көр. Бир китепте: «Чын эле зарыл нерселер менен жөн эле каалап жаткан нерселерди айырмалоо кээде оңой эмес. Мага керек деп эсептеген нерселердин көбү, чынында, кереги жок же жөн эле каалап жаткан нерсе болуп чыгат» («The Complete Guide to Personal Finance: For Teenagers and College Students»).

Ушуну эске алганда, «керек» деген тизмедеги айрым нерселер «каалайм» деген тизмеге кошулушу керек эмеспи?

Бир ай

.....

КЕРЕК

(ата-энең эмес, өзүң төлөй алган керектүү нерселер)

КААЛАЙМ

(көңүл ачуу, достор менен чогуу кылчу иштер, сатып алгың келген буюмдар)

КОРОТСОМБУ ЖЕ ТОПТОСОМБУ?

Жаңылыштык: АШЫКЧА КОРОТУУ.

«Буюмдарды арзандатылган жерлерден сатып алгандан уялба. Акчаны ушундайча үнөмдөсөң, кийин өзүңө керектүү, каалаган нерсеңди сатып аласың» («I'm Broke! The Money Handbook»).

«Канча бир пайызга арзандатылган буюмду көрөрүң менен эле сатып албасаң, акчаңды 100 пайыз үнөмдөгөн болосуң» (Даниелла).

Сатып алгандан кийин албай эле койбой, акчамды башка нерсеге коротсом болмок деп өкүнгөн нерселериңди жаз.

Буюм

Баасы

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Бардыгын кошкондо канча болду?

Кереги жок нерселерди сатып албасаң же акча төлөө талап кылынган иштерге катышпасаң, бир айда канча акча чогултамктыгыңды эсептеп көр.

Ай сайын ошончо акчаны үнөмдөсөң, бир жылда канча акча чогулуп каларын билиш үчүн ал сумманы 12ге көбөйт.

x12

=

Ойлонуп көр. Ыйык Китепте «Шаан-шөкөттү жакшы көргөн жакырданат»,— деп жазылган (Накыл сөздөр 21:17). Көңүл ачууга болгон көз карашың акчаны кандай короторуңа кандайча таасир этет?

АЗЫРБЫ ЖЕ КИЙИНБИ?

Жаңылыштык: **ОЙЛОНБОЙ САТЫП АЛУУ.**

«Бир нерсе сатып алгым келгенде бир-эки жума күтө турганга аракет кылам. Ошондо ал мага чын эле керекпи, аны чын эле колдономбу, жокпу, айкын болуп калат» (Алана).

Качан ойлонбой сатып алышың мүмкүн?

- ☐ Интернет дүкөндөрдө саякаттаганда
- ☐ Достор менен бир жакка чыкканда
- ☐ Маанайың пас болуп турганда
- ☐ Айлык алганда

Чоң буюм сатып алардан мурун күтө туруунун кандай пайдалуу жактары бар экенин жаз.

Ойлонуп көр. Акчаны туура колдонуш үчүн кандай максаттарды койсоң болот?

БИР АЙЛЫК БЮДЖЕТ

Бюджет түзүп алсаң, акча кармаганга үйрөнөсүң.

Биринчи тилкеге бир айдын ичинде канча акча аларыңды жаз. Экинчисине аларды эмнелерге жумшаарыңды жаз. Үчүнчү тилкеге ошол айдын ичинде эмнеге канча акча коротконуңду жаз.

Түшкөн акча

АЛГАН АКЧА

.....

ЖАРЫМ КҮНДҮК
ЖУМУШ

.....

БАШКА

.....

Бардыгы

.....

Чыгымдар

ТАМАК-АШ

.....

КИЙИМ

.....

ТЕЛЕФОН

.....

КӨҮЛ АЧУУ

.....

ТАРТУУ

.....

ЧОГУЛТКАН АКЧА

.....

ҮЙГӨ КЕТКЕН
ЧЫГЫМДАР

.....

Бардыгы

.....

Корогон акча

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....

.....

Бардыгы

.....